

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-582/19-L

Název	Základní škola Na horu
Sídlo	Kostelní 259, 514 01 Jilemnice
E-mail	zs.nahoru@gmail.com
IČ	07360401
Identifikátor	691012474
Právní forma	Školská právnická osoba
Zastupující	Mgr. Jan Krejčí
Zřizovatel	MUDr. Anna Kuříková, MUDr. Eva Krejčová
Místo inspekční činnosti	Kostelní 259, 514 01 Jilemnice
Termín inspekční činnosti	29. 5. 2019 – 31. 5. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“) pro základní vzdělávání a jeho soulad s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost podle § 174 odst. 7 školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Na horu (dále „škola“, „ZŠ“) je samostatný subjekt – školská právnická osoba. Od 1. září 2018 škola získala akreditaci MŠMT k poskytování základního vzdělávání a od 1. 9. 2019 také k poskytování zájmového vzdělávání ve školní družině. Škola nemá stanovenou spádovou oblast, je určena především pro děti z rodin, které preferují ve vzdělávání alternativní prvky a přístupy. Ve školním roce 2018/2019 má škola 44 žáků. Jsou rozděleni do dvou věkově smíšených tříd prvního stupně základního vzdělávání.

Vzdělávací plán školy je založený na Montessori pedagogice, projektovém vyučování a respektujícím přístupu. Zároveň vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a usiluje o utváření a rozvíjení klíčových kompetencí stanovených v tomto programu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Řízení školy ředitelem je v současné době spíše formální. Ředitel delegoval většinu svých kompetencí na zřizovatele. Oblast personálního řízení přenesl na svoji zástupkyni, která je jedním ze zřizovatelů a fakticky zajišťuje chod školy, z větší části i pedagogický proces. Chybí dlouhodobé nastavení a rozvíjení funkčního kontrolního systému ze strany vedení školy. Četnost cílené hospitační činnosti vedení je nižší a neobsahuje závěry a konkrétní doporučení pro další zlepšení pedagogické práce učitelů.

Ve škole působí pět pedagogických pracovníků – učitelů, z nichž dva splňují předpoklad odborné kvalifikace podle zákona o pedagogických pracovnících. Škola řeší situaci zveřejněním stále poptávky na odborně kvalifikované pedagogické pracovníky na webových stránkách školy a na Úřadu práce Jilemnice. Zástupkyně ředitele školy, která je zároveň jedním ze zřizovatelů, není pedagogickým pracovníkem. V současnosti si zástupkyně ředitele studiem pedagogické vzdělání doplňuje. V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) je kladen důraz zejména na problematiku Montessori pedagogiky. Plán dalšího vzdělávání v ZŠ není zatím vedením školy důsledně nastaven.

Většina učitelů působila nejprve jako průvodci v klubu domácího vzdělávání, nyní jako učitelé a asistenti v ZŠ Na horu. Pro školu je důležitá osobnost učitelů. Výuka je strukturovaná odlišně, než je obvyklé na běžných školách. Hlavní proudy, na kterých výuka stojí, je Montessori pedagogika, projektové vyučování, metoda kritického myšlení. Žáci jsou vedeni ke spolupráci, práci ve skupině. Je podporována jejich tvořivost. Každý žák má svůj osobní roční plán studia se širší nabídkou zadání na výběr, s různými úrovněmi náročnosti zpracování. Plán respektuje osobní tempo, potřeby a různé cesty k řešení úloh. Třída umožňuje volný pohyb dětí a je připraveným prostředím pro práci. Práce – učení - je organizována v blocích, mezi nimiž jsou delší přestávky.

Organizační rozčlenění prostorů 1. trojročí a 2. trojročí je vhodné pro práci dětí v systému Montessori pedagogiky. V jednotlivých třídách jsou lavice se židlemi pro individuální práci. Žáci mohou pracovat na zemi i v lavicích. Začátek dne i bloku nebo informace k aktivitě začínají na tzv. elipse. Při individuální práci mohou žáci odcházet i z uzavřené třídy do prostoru chodby – zálivu. Prostředí je pro žáky podnětné, je vidět, že si učitelé tvoří nové pomůcky pro doplňování připraveného prostředí a vytváří tak prostor pro další individuální i skupinovou práci. Dostatek vlastnoručně vyrobených i zakoupených Montessori pomůcek umožňuje plně realizovat výuku v souladu se zaměřením školy.

Ve škole je nestresující prostředí bez zkoušení a hodnocení známkami, bez soutěžení a porovnávání. Místo obvyklých způsobů hodnocení jsou žáci pozorováni při práci a prezentacích, dostávají popisnou zpětnou vazbu a popisné slovní hodnocení, jsou podporováni v sebehodnocení a sebereflexi různou formou, sbírají vlastní učební materiály do portfolia.

Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků škola stanovila ve školním řádu. Zaměstnanci jsou vzděláváni v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví a požární ochrany a byli v rámci přípravy na mimořádné situace proškoleni o poskytování první pomoci. Vybavení nábytkem ve škole zohledňuje rozdílný vzrůst žáků. Hodnocení rizik souvisejících s činnostmi žáků při vzdělávání a stanovení opatření k zajištění jejich bezpečnosti není dosud písemně zpracováno. Zajištění bezpečnosti žáků při venkovním přestávkovém pobytu vyžaduje organizační opatření.

Na financování školy se podílí dotace ze státního rozpočtu, úplata za vzdělávání žáků od zákonných zástupců žáků. Důležitou finanční a materiální pomoc poskytuje škole Sdružení Na horu, které stálo u zrodu školy. Spolupráce se sdružením je ve škole patrná i v současné době.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem sledovaného vyučování ve třídách je přátelská, respektující atmosféra a vzájemná důvěra, vstřícná komunikace a empatický přístup pedagogů k žákům. Účinnosti výuky napomáhá i specifická organizace vzdělávání – sestavování třídních kolektivů tak, aby složení žáků bylo funkční a vyrovnané. Výuka probíhá ve věkově smíšených třídách. To podporuje vzájemnou spolupráci a učení se. Komunikace stojí na partnerství a respektování se navzájem, pravidla spoluvytváří všichni.

Pedagogové volili při vzdělávání vhodné metody a organizační formy výuky, které respektovaly potřeby žáků. Učitelé zařazovali účelně kombinaci frontální výuky doprovázenou individualizovanou a diferencovanou prací (dva pedagogové ve třídě). Ve výuce byla patrná erudice a vzájemná souhra učitele s asistenty, která měla významný vliv na pozornost žáků, jejich aktivní zapojování do připravených a realizovaných aktivit. Zvolené postupy práce dostatečně zohledňovaly zásady a cíle ŠVP. Převažovaly aktivizující metody se zaměřením na rozvíjení požadovaných kompetencí, především k učení, řešení problémů, sociálních a personálních.

Názornost výuky byla vhodně podporována častým využíváním pomůcek. Každý žák má své vlastní portfolio, do kterého si zakládá dokončenou práci. V části výstupů vedených žáky byla zjištěná nejednotnost požadavků na jejich zpracování. V mapě učebního pokroku si žák zakroužkuje započatou práci a vybarvuje ji, když práci dokončil. Žáci pracují s plány (mapy učebního pokroku) i tak, že si je přináší na konci dne při společném hodnocení dne a učitel z nich vychází při další práci (ve druhém trojročí). Vhodné by bylo lépe si organizovat kontrolu individuální práce žáků s mapou učebního pokroku. Nedokončenou práci žáci odkládají do šuplíků a vrací se k ní při volné práci. Do portfolia zakládají jen dokončenou práci a většinou ji systematicky třídí. Vhodné by bylo stanovit si jednoduchá kritéria pro práci s jednotlivými tématy a ta si vyvěšovat ve třídě.

Ve výuce bylo efektivně využito kooperativní učení žáků, včetně následné kontroly pedagogy. Ke každému dítěti učitelé přistupovali individuálně a snažili se ho na základě jeho schopností dovést ke správné formulaci myšlenek i výroků. Názornost výuky byla vhodně podporována častým využíváním pomůcek, didaktická technika byla využita pouze ojediněle. Pedagogové průběžně žáky oceňovali za snahu i dílčí pokrok, povzbuzovali je

k následné aktivitě. Přínosné bylo vedení žáků k uvědomování si mezipředmětových souvislostí a propojení teoretického učiva s praxí.

Klidný přístup pedagogů navodil podnětné pracovní klima. Tempo výuky bylo přiměřené schopnostem žáků, v části hodin byla zařazována aktivní i pasivní relaxace. V některých hodinách učitelky vhodně využily práci s chybou a žáky postupnými kroky vedly ke správnému postupu a splnění úkolu. Pedagogové využili závěrečné hodiny ke zhodnocení splnění cílů vzdělávání a kvality práce žáků, vedli žáky k sebereflexi a vrstevnickému hodnocení jako prostředku rozvoje osobnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Rodinné prostředí školy a partnerský přístup k žákům vytváří vhodné podmínky pro konstruktivní dialog a otevřenou komunikaci mezi všemi aktéry vzdělávání. Každodenní kontakt všech zaměstnanců školy vede k operativnímu obousměrnému přenosu informací, zásadní pedagogické dokumenty jsou projednávány v rámci pedagogické rady.

Škola zatím nemá vytvořeny dostatečně efektivní mechanismy pro zjišťování a vyhodnocování výsledků žáků. Využívá žákovských portfolií a map učebního pokroku k průběžnému hodnocení pokroku. Informace o úspěšnosti žáků jsou průběžně předávány zákonným zástupcům na třídních schůzkách, konzultacích a také formou žákovských portfolií, která zahrnují práce ze všech vzdělávacích oblastí a podporují komplexnost učení a rozvoj klíčových kompetencí. Těsná spolupráce se zákonnými zástupci a individuální přístup k žákům v malém kolektivu umožňují předcházet případným výkyvům či nedostatečným výsledkům ve vzdělávání. Dlouhodobé efektivní vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků a přijímání účinných opatření v této oblasti zatím škola nastavené nemá.

Adaptaci žáků na nové prostředí napomáhá rodinné klima školy, spolupráce s dětskou skupinou a podpora budoucích žáků před začátkem povinné školní docházky. Školní preventivní strategie reflektuje potřeby a specifika školy. Pedagogové průběžně sledují situaci v třídním kolektivu, v případě výskytu rizikového jednání či vztahových problémů situaci operativně řeší.

Realizaci ŠVP účelně podporují systematicky rozvíjené partnerské vztahy. Jako stěžejní partneři jsou vnímáni zákonní zástupci žáků, kteří se spolupodílí na chodu školy. Prospěšná je aktivní výměna zkušeností a vzájemné hospitace s dalšími školami v rámci Asociace malých inovativních škol.

Školu charakterizuje vyšší míra volnosti a osobní odpovědnosti žáků, která dovoluje maximálně využít možnosti Montessori pedagogiky a dalších směrů „ne–frontální“ výuky, umožňuje reagovat na individuální potřeby a možnosti dětí i celého kolektivu, neklade přísné nároky na prostor, umožňuje vést výuku kdekoliv (příroda, výlety, exkurze, muzea, dílny aj.) a přibližovat tak výuku co nejvíce praktickému životu, bez nutnosti přizpůsobovat se chodu běžné školy (zvonění, atmosféra porovnávání, hodnocení, soutěžení). Učitel se nemusí věnovat administrativě na úkor práce s žáky a přípravy na výuku, děti mají více pohybu během dne. Každé dítě postupuje vlastním tempem, případně vlastním způsobem, vybírá si věci podle toho, co ho zrovna zajímá. Podporována je přirozená touha po poznání. Součástí procesu učení je i sebehodnocení a sebereflexe, chyba je součástí procesu učení, nikoliv problém.

Závěry

Vývoj školy

- Jako samostatný subjekt s akreditací MŠMT škola funguje od 1. září 2018.
- Vzdělávací plán školy je založený na Montessori pedagogice, projektovém vyučování a respektujícím přístupu.

Silné stránky

- vstřícný a respektující přístup pedagogů k žákům
- pestrost výuky (metody, organizace, učení v souvislostech)
- podporováno sebehodnocení, sebereflexe, vlastní portfolia
- zaměření se na sociální a osobnostní rozvoj žáků a motivaci k dosahování dobrých výsledků

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- formálnost řízení
- nesplnění podmínek odborné kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost části pedagogického sboru
- nedůsledná kontrolní činnost vedení školy
- nedostatečně nastavený efektivní systém sledování a vyhodnocování vzdělávacích výsledků žáků

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zaměřit se cíleně na hospitační činnosti vedení a stanovit si závěry a konkrétní doporučení pro další zlepšení pedagogické práce učitelů
- lépe si organizovat kontrolu individuální práce žáků s mapou učebního pokroku
- stanovit si jednoduchá kritéria pro práci s jednotlivými tématy a ta si vyvěšovat ve třídě
- průběžně monitorovat a vyhodnocovat práci školy, přijímat konkrétní opatření ke zlepšení
- písemně zpracovat hodnocení rizik související s činnostmi žáků při vzdělávání a stanovit opatření k zajištění jejich bezpečnosti
- organizačně zajistit bezpečnost žáků při venkovním přestávkovém pobytu.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 21. 11. 2018
2. Výpis z rejstříku školských právnických osob ze dne 5. 9. 2018
3. Rozhodnutí o zápisu do rejstříku školských právnických osob č.j. MSMT-25544/2018-3 ze dne 10. 8. 2018
4. Jmenovací dekret ředitele školské právnické osoby, s účinností od doby zápisu do školského rejstříku
5. Rozhodnutí ve věci zápisu základní školy do rejstříku škol a školských zařízení č.j.: MSMT–33381/2017-17 z 1. 12. 2017, s účinností od 1. 9. 2018
6. Rozhodnutí ve věci zápisu do školní družiny č.j.: OŠMTS-057/2018-RZS, Spis.zn. OŠM 1368/2018 OOS z 8. 11. 2018, s účinností od 1. 9. 2019
7. Zřizovací smlouva školské právnické osoby ze dne 8. 8. 2018
8. Souhlas se změnou v užívání stavby č.j. PDMUJI 2154/2019/PL/Souh ze dne 12. 2. 2019
9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ Na horu, platný od 1. 9. 2018
10. Školní řád ZŠ Na horu ze dne 1. 9. 2018
11. Provozní řád, nedatováno
12. Minimální preventivní program prevence rizikového chování školní rok 2018/2019 ze dne 3. 9. 2018
13. Jednací řád pedagogické rady a Zápisy z pedagogické rady (z 28. 8. 2018, 17. 1. 2019, 21. 3. 2019)
14. Jednací řád školské rady ze dne 4. 10. 2018 a Zápis ze zasedání školské rady ze dne 4. 10. 2018
15. Smlouva o vzdělávání ze dne 3. 9. 2018
16. Kniha úrazů vedená od školního roku 2018/2019
17. Rozvrh hodin tříd ve školním roce 2018/2019 – 1. trojročí, 2. trojročí
18. Třídní knihy ZŠ Na horu vedené ve školním roce 2018/2019 – elektronicky, vzorek papírově
19. Matrika žáků 1. až 5. ročníku - elektronicky
20. Portfolia žáků – vzorek
21. Personální dokumentace pedagogických pracovníků
22. Souhrnná dokumentace k hodnocení finančních podmínek školy
23. Dokumentace vztahující se k hodnocení bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
24. Webové stránky školy na adrese www.skolanahoru.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Věra Hessová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Věra Hessová, v.r.

Mgr. Kateřina Poláková, školní inspektorka

Mgr. Kateřina Poláková, v.r.

Mgr. Daniela Vlčková, odborník na Montessori pedagogiku

Mgr. Daniela Vlčková, v.r.

Bc. Andrea Trejtnarová, kontrolní pracovnice

Bc. Andrea Trejtnarová, v.r.

Bc. Ivana Kolářová, kontrolní pracovnice

Bc. Ivana Kolářová, v.r.

V Liberci 24. 6. 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jan Krejčí, ředitel školy

Mgr. Jan Krejčí, v.r.

V Jilemnici 18. 7. 2019